Inspectie Veiligheid Defensie
Ministerie van Defensie

Werkprogramma 2019

Veiligheid vergt aandacht

Colofon

Inspectie Veiligheid Defensie

Locatie
Complex Brasserskade
Brasserskade 227a
2497 NX Den Haag

Postadres
Postbus 90701
2509 LS Den Haag
MPC 58B

www.ivd.nl

December 2018

Inhoudsopgave

Voorwoord 4

1. Een nieuwe inspectie 5
2. Werkwijze inspectie 7
   - *Wat is toezicht?* 7
   - *Principes van goed toezicht* 7
   - *Toezicht en vertrouwen* 8
   - *Doorontwikkeling inspectie* 8
   - *Externe deskundigheid* 9
   - *Ambitie: periodieke beelden* 9
   - *Kwaliteit van regelgeving* 9
   - *Coördinatie en samenwerking* 10
3. Werkprogramma 2019 11
   - *Vormen van onderzoek* 11
   - *Voorvallenonderzoek* 12
   - *Thematische en systeemgerichte onderzoeken* 12
4. Communicatie 16

Bijlage Lijst van afkortingen 17

Voorwoord

Naar aanleiding van een aantal ernstige voorvallen en rapporten heeft de minister van Defensie eind 2017 besloten het interne toezicht op de veiligheid te versterken. In 2018 is daartoe de Inspectie Veiligheid Defensie (IVD) opgericht. De IVD oefent haar toezicht uit als onafhankelijke inspectie, in overeenstemming met de Aanwijzingen inzake de rijksinspecties, en ressorteert om die reden direct onder de secretaris-generaal. In het tweede deel van het jaar is de inspectie met de eerste onderzoeken begonnen. Dit werkprogramma voor 2019 is het eerste dat zij uitbrengt.

Toezicht vergt de nodige scherpte, maar behelst meer dan het constateren van tekortkomingen. Het gaat de IVD erom achterliggende oorzaken te achterhalen en zo het lerend vermogen van Defensie te stimuleren. Bovendien zal de inspectie ook oog hebben voor wat er goed gaat. Zij wil de defensiecollega's stimuleren steeds weer voldoende aandacht te besteden aan veiligheid. Alleen samen - op de werkvloer, in eenheden en staven en aan de top - kunnen we het einddoel bereiken: fysieke en sociale veiligheid voor iedereen die bij Defensie werkt.

De inspectie staat uiteraard in verbinding met de defensieorganisatie en zal actief deel gaan uitmaken van een netwerk van instanties die zich sterk maken voor veiligheid. Als nieuwkomer zal zij veel baat hebben bij samenwerking met ervaren partners, waaronder de rijksinspecties en de Onderzoeksraad voor Veiligheid. De IVD ziet voorts uit naar de samenwerking met de visitatiecommissie die de komende drie jaar de uitvoering door Defensie van 40 maatregelen op het terrein van veiligheid gaat volgen.

Hoewel er al onderzoeken gaande zijn, zal 2019 ook in het teken staan van de vormgeving van de jonge organisatie. In de loop van het voorjaar moet bijvoorbeeld de beoogde omvang van 25 medewerkers nog worden bereikt. Het is zaak de organisatie gedegen in te richten en verstandige keuzes te maken bij de inzet van de capaciteit. De bescheiden omvang van dit eerste werkprogramma weerspiegelt deze realiteit.

December 2018

Wim Bargerbos
Inspecteur-Generaal Veiligheid

1. Een nieuwe inspectie

Gebeurtenissen op het gebied van fysieke en sociale veiligheid hebben de afgelopen jaren voor onrust gezorgd onder het personeel van Defensie en in de samenleving en de politiek. Er waren voorvallen met fatale gevolgen, zoals het mortierongeval in Mali en het ongeval op de schietbaan in Ossendrecht, en voorvallen op het gebied van sociale veiligheid, bijvoorbeeld tijdens de inwijdingsrituelen op de kazerne in Schaarsbergen. Ook het werken met gevaarlijke stoffen heeft beroering gewekt. Defensie zelf maar ook het Openbaar Ministerie (OM) en de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV) hebben onderzoek gedaan naar deze gebeurtenissen. De minister en de staatssecretaris hebben de commissie-Van der Veer en de commissie-Giebels ingesteld, die respectievelijk het veiligheidsmanagement en de sociale werkomgeving bij Defensie kritisch onder de loep hebben genomen.

De voornaamste conclusie van beide commissies is dat het werken bij Defensie veiliger moet en kan, zowel op sociaal als fysiek terrein. In dat licht, en omdat bezuinigingen in de afgelopen decennia ook op veiligheidsterrein merkbaar sporen hebben nagelaten, hebben de bewindspersonen besloten tot een versterking van de veiligheidsorganisatie, als onderdeel van investeringen in Defensie door het kabinet-Rutte III.

Eind 2017 heeft de minister van Defensie besloten een kwartiermaker voor een onafhankelijke toezichthouder veiligheid te benoemen. In de eerste helft van 2018 is vervolgens de Inspectie Veiligheid Defensie (IVD) opgericht onder leiding van de Inspecteur-Generaal Veiligheid. Beide vallen organisatorisch direct onder de secretaris-generaal en hebben geen hiërarchische relatie met enig ander defensieonderdeel. Ervaren onderzoekers van binnen en van buiten Defensie zijn aangetrokken om deel te gaan uitmaken van de inspectie. Zij werken veelal op basis van detachering en tijdelijke plaatsingen in verband met een formeel reorganisatietraject en de regelgeving en termijnen die daarbij in acht moeten worden genomen. Uiterlijk mei 2019 zal de organisatie in de definitieve vorm zijn ingericht met 25 medewerkers.

De lijnen met de directie Veiligheid van de Bestuursstaf en met commandanten en andere verantwoordelijken zijn kort. Zij moeten immers actie ondernemen om onveilige situaties te voorkomen of te beëindigen en hun veiligheids-managementsystemen te verbeteren.

De taken van de inspectie luiden als volgt:

- het toezicht op de taakuitvoering op het gebied van veiligheid bij Defensie, met inbegrip van operaties in missiegebieden;
- het leiden en verrichten van onderzoek naar ernstige voorvallen;
- het vooraf toetsen van de uitvoerbaarheid van beleid en de handhaafbaarheid van uitvoeringsregels op het gebied van veiligheid;
- het gevraagd en ongevraagd adviseren van de minister van Defensie ten aanzien van alle vraagstukken de veiligheid betreffende.

Het toezicht betreft zowel de fysieke als de sociale veiligheid bij Defensie. Onder fysieke veiligheid verstaat de inspectie de mate waarin medewerkers beschermd zijn en zich beschermd voelen tegen (de dreiging van) ongewenste gebeurtenissen die mogelijk fysieke schade toebrengen aan personeel, materieel en de omgeving waarin medewerkers van Defensie werkzaam zijn. Onder sociale veiligheid verstaat de inspectie de mate waarin alle medewerkers respectvol met elkaar omgaan in een cultuur/werkomgeving waar er ruimte is om fouten te maken, elkaar daarop aan te spreken en ervan te leren, en waarin zij beschermd zijn en zich beschermd voelen tegen ongewenste gedragingen, in welke vorm dan ook.[1]

[1] De inspectie hanteert vooralsnog een omschrijving van fysieke veiligheid die is ontleend aan definities op het gebied van veiligheid in sectoren zoals de nucleaire en technische industrie. Voor de definitie van sociale veiligheid zijn verschillende rapporten over misstanden bij Defensie uit de afgelopen vijf jaar geraadpleegd. De inspectie onderzoekt geen individuele zaken; dat doet de Centrale Organisatie Integriteit Defensie (COID). De inspectie richt zich in haar toezicht niet op zakelijke integriteit, tenzij dit sociale onveiligheid tot gevolg heeft.

2. Werkwijze inspectie

Dit hoofdstuk bevat de uitgangspunten die de inspectie bij haar werkzaamheden hanteert.

Wat is toezicht?

Toezicht kent drie kernactiviteiten: informatie verzamelen, oordelen en interveniëren. De IVD richt zich vooral op de eerste twee kernactiviteiten van toezicht - informatie verzamelen en oordelen - en niet op het interveniëren in de zin van ingrijpen, straffen en beboeten. Voor alle taken die zij uitvoert, geldt dat de inspectie zich niet richt op verwijtbaarheid of schuld. Wel volgt de inspectie de uitvoering van haar aanbevelingen, brengt ze adviezen uit en zal ze urgente situaties aanhangig maken bij de verantwoordelijke commandant, de Commandant der Strijdkrachten, de secretaris-generaal en, zo nodig, de bewindslieden. Het interveniëren als zodanig is de verantwoordelijkheid van de lijnorganisatie. De IVD richt zich op het benoemen van risico's en verbeterpunten op het gebied van veiligheid en op het vergroten van het lerend vermogen van de organisatie als geheel.

Principes van goed toezicht

De IVD vindt het van belang te werken volgens de zes principes van goed toezicht zoals geformuleerd in de Kaderstellende visie op toezicht II (2005) 'Minder last, meer effect': transparant, onafhankelijk, professioneel, samenwerkend, slagvaardig en selectief. De Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) voegde hier in 2013 in zijn advies 'Toezien op publieke belangen' een zevende aspect aan toe: reflectief. De IVD geeft als volgt inhoud aan de zeven principes:

- De IVD is transparant in de manier van werken en maakt resultaten zoveel mogelijk actief openbaar. Onderzoeken moeten navolgbaar worden uitgevoerd. In een onderzoeksprotocol wordt het werkproces beschreven.
- De IVD is onafhankelijk in de keuze van onderwerpen van onderzoek, de manier van werken en de oordeelsvorming.

- Professioneel betekent dat de medewerkers goed worden opgeleid en de nieuwste toezichtmethoden zullen gaan gebruiken. De inspectie zal een goed functionerend kwaliteitssysteem ontwikkelen, ook gericht op het steeds verder verbeteren van de eigen organisatie.
- Samenwerkend houdt in dat de IVD gebruikmaakt van beschikbare informatie bij andere inspecties. De IVD spreekt met andere interne en externe toezichthouders over thema's die mogelijk overlappen, met het oog op eventuele samenwerking. Op deze manier kan de doelmatigheid van het toezicht toenemen.
- De IVD werkt slagvaardig door de beschikbare capaciteit doeltreffend in te zetten, gericht op een zo groot mogelijk effect bij de mensen en de verschillende defensieonderdelen.
- Selectief betekent dat het toezicht van de IVD zich zoveel mogelijk richt op de grootste risicothema's of -objecten en zoveel mogelijk aansluit op andere vormen van controle en verantwoording. Gerechtvaardigd vertrouwen betekent minder toezicht.
- De IVD werkt reflectief. Dit betekent dat zij niet alleen kijkt naar de kwaliteit van de taakuitvoering en de naleving van regels, maar ook rapporteert over wat zij overkoepelend aan ontwikkelingen of risico's ziet en aan terugkerende knelpunten in regelgeving. Ook brengt zij samenhangende bevindingen inzake bedrijfsvoering en taakuitvoering en de achterliggende redenen van (veiligheids)risico's onder de aandacht.

Toezicht en vertrouwen

De inspectie beschouwt veiligheid als een essentieel onderdeel van de professionaliteit van alle defensiemedewerkers en gaat ervan uit dat zij hun taken zo goed en veilig mogelijk willen uitvoeren. Het is dan ook van groot belang dat op alle niveaus in de organisatie veiligheid als een integraal onderdeel van de bedrijfsvoering wordt beschouwd. Als de organisatie dit aantoonbaar tot uitdrukking brengt met behulp van gedegen, systematisch risico- en veiligheidsmanagement, past de inspectie de intensiteit van haar toezicht aan.

Doorontwikkeling inspectie

De IVD is een nieuwe organisatie. De verdere ontwikkeling en verankering van de inspectie vergen ook in 2019 een deel van de uitvoeringscapaciteit. Het betreft onder meer het kwaliteitsmanagement, risicomanagement, data-analyses en het projectmatig werken. Daarbij betrekt de IVD leerpunten en

evaluaties van andere inspecties en besteedt zij bijzondere aandacht aan innovatie in toezicht.

Externe deskundigheid

Omdat de inspectie niet alle deskundigheid standaard in huis kan hebben, kunnen aan de onderzoeksteams van de IVD specialisten en deskundigen van de defensieonderdelen of externe deskundigen worden toegevoegd. Toegevoegde medewerkers hebben een geheimhoudingsplicht die schriftelijk wordt vastgelegd. Bij voorvallenonderzoek geldt dat deelnemers aan een onderzoeksgroep op geen enkele wijze betrokken mogen zijn geweest of een afhankelijkheidsrelatie hebben met betrokkenen bij het voorval. In verband hiermee is een strikte selectie noodzakelijk.

Ambitie: periodieke beelden

De IVD volgt de komende jaren de ontwikkelingen op het gebied van veiligheid bij de defensieonderdelen. Bestaande gegevens over de kwaliteit van de taakuitvoering op het gebied van veiligheid zullen worden verrijkt met toezichtinformatie. Op die wijze kan de inspectie periodiek gaan terugblikken op wat ze heeft waargenomen en kansen en risico's voor de toekomst benoemen. Met deze beelden wil de IVD de defensieonderdelen in staat stellen het beleid en de uitvoering te herijken en, waar nodig, tijdig te interveniëren. Dit kan in overeenstemming met de aanbeveling in het rapport van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) 'Toezien op publieke belangen' op termijn leiden tot een bundeling van periodieke beelden in een zogeheten 'Staat van de veiligheid' van de defensieorganisatie.

Kwaliteit van regelgeving

Defensie actualiseert en verbetert in de komende periode een belangrijk deel van de interne regelgeving die relevant is voor de veiligheidsprestaties. Als onafhankelijk toezichthouder zal de inspectie de uitvoerbaarheid van beleid en de handhaafbaarheid van uitvoeringsregels op het gebied van veiligheid van tevoren toetsen.

Coördinatie en samenwerking

In het toezichtdomein zijn bij Defensie reeds de Inspectie Militaire Gezondheidszorg (IMG), het Korps Militaire Controleurs Gevaarlijke Stoffen (KMCGS) en de Militaire Luchtvaart Autoriteit (MLA) actief. De toezichthouders bespreken hun werkzaamheden met elkaar. Meer coördinatie zal de samenhang en de doeltreffendheid van de inspanningen van de toezichthouders ten goede komen. Als coördinerend toezichthouder zal de IGV daartoe het initiatief nemen.

De inspectie stemt haar toezicht- en onderzoeksactiviteiten eveneens in goed overleg af op die van externe toezichthouders, zoals de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT), de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (ISZW) en de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA), en werkt waar mogelijk met hen samen. In 2018 zijn kennismakingsgesprekken gevoerd. In 2019 krijgt de samenwerking met de interne en externe toezichthouders nader gestalte en wordt nagedacht over de wijze waarop zij zich in de toekomst tot elkaar gaan verhouden. Daarnaast beziet de IVD in 2019 de verhouding tot het Openbaar Ministerie (OM), de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV), de Auditdienst Rijk (ADR) en de Algemene Rekenkamer (AR).

De Inspecteur-Generaal der Krijgsmacht (IGK) is een belangrijke samenwerkingspartner voor de inspectie. Ook de beleving van regelgeving, goed werkgeverschap en de werk- en leefomstandigheden van het defensiepersoneel zijn immers van belang voor veiligheid. De uitwisseling van kennis en inzichten kan van belang zijn bij de vormgeving van beide werkprogramma's.

3. Werkprogramma 2019

Vormen van onderzoek

De IVD onderscheidt drie vormen van onderzoek:

- Onderzoek naar voorvallen. Defensie hanteert vier categorieën, waarbij categorie 1 de lichtste en categorie 4 de zwaarste voorvallen betreft. De inspectie voert categorie 4-onderzoeken uit en kan voorvallen in de overige categorieën onderzoeken.
- Thematisch onderzoek. Specifieke onderwerpen die van belang zijn voor de veiligheid worden nader onderzocht. De thema's kunnen voortvloeien uit voorvallen, risicoanalyses, politieke en maatschappelijke actualiteiten of bevindingen uit eerder onderzoek.
- Systeemgericht onderzoek. Zijn veiligheid en het veiligheidsmanagement goed georganiseerd en werkt het systeem? Wordt het werk kwalitatief goed en veilig uitgevoerd?

De inspectie beoordeelt telkens vooraf welk type onderzoek in een bepaalde situatie passend is. In al het onderzoek is het van belang te reconstrueren wat er is gebeurd of hoe processen verlopen, maar ook wat de achterliggende oorzaak van onvolkomenheden is.

De IVD zal in 2019 zowel onderzoek naar voorvallen als thematisch en systeemgericht onderzoek uitvoeren. Bij haar keuzes betrekt de inspectie thema's die zijn gerapporteerd door onderzoekscommissies, alsmede risico's en knelpunten die zijn gesignaleerd door interne expertisecentra zoals het Coördinatiecentrum Expertise Arbeidsomstandigheden en Gezondheid (CEAG) en de Centrale Organisatie Integriteit Defensie (COID), en door externe toezichthouders zoals ILT en ISZW. De IVD heeft in 2018 kennismakingsgesprekken gevoerd met de leiding van alle defensieonderdelen, waarbij ook de programmering van de inspectie aan de orde is gekomen.

De inspectie werkt in 2019 aan de ontwikkeling van een risicoanalyse-instrument. Daarmee kan zij de onderzoeksagenda voor thematisch en systeemgericht toezicht de komende jaren nader onderbouwen.

De volgende paragrafen beschrijven op hoofdlijnen de onderzoeken die de IVD in 2018 is begonnen en de voorziene thematische en systeemgerichte onderzoeken in 2019. Op de website www.ivd.nl is meer informatie over de onderzoeken te raadplegen. Het is denkbaar dat voorvallenonderzoek in 2019 een dusdanig groot beslag legt op de uitvoeringscapaciteit van de IVD, dat de planning van thematische en systeemgerichte onderzoeken aanpassing behoeft.

Voorvallenonderzoek

De onderwerpen van voorvallenonderzoek in 2019 zijn vanzelfsprekend niet te plannen. In het najaar van 2018 zijn de eerste onderzoeken naar ernstige voorvallen begonnen. De IVD onderzoekt het overlijden van een korporaal van het Korps Commandotroepen (KCT) na een oefening in de nacht van donderdag 18 oktober op vrijdag 19 oktober 2018 in zwembad De Stok in Roosendaal. Daarnaast doet de inspectie onderzoek naar een botsing tussen een Nederlands militair voertuig en een Duits civiel voertuig op maandag 19 november op het Duitse oefenterrein Bergen-Hohne. Zowel aan Nederlandse als Duitse zijde zijn daarbij inzittenden gewond geraakt. De IVD doet eveneens onderzoek naar een voorval met blijvend letsel bij een korporaal van de Luchtmobiele Brigade die in 2017 op oefening was op Bonaire. De IVD richt zich in het onderzoek op de toedracht en de afhandeling van het voorval. De inspectie beoogt met haar toezicht niet alleen de toedracht van deze betreurenswaardige ongevallen te achterhalen, maar wil met de resultaten ook een bijdrage leveren aan het voorkómen van herhaling.

Thematische en systeemgerichte onderzoeken

Op een aantal toezichtgebieden, bijvoorbeeld schietveiligheid en munitiebeheer, voert Defensie de komende periode verbeteringen uit. De inspectie stemt de planning van haar onderzoek af op die initiatieven. Zo voorziet zij onderzoek naar schietveiligheid in 2020, om dan de uitvoering van de maatregelen te kunnen beoordelen.

De inspectie is in het najaar van 2018 gestart met de eerste thematische en systeemgerichte onderzoeken. Het betreft onderzoek naar het transport van gevaarlijke stoffen, onderzoek naar de besluitvorming en communicatie over het gebruik van schietbaan Het Markiezaat in Bergen op Zoom en onderzoek naar de werkwijze van Defensie bij bijna-voorvallen en de lichtste categorieën voorvallen.

In 2019 zal de IVD aandacht besteden aan de volgende onderwerpen:

Sociale veiligheid in opleidingen

De commissie-Giebels onderstreept in haar 'Onderzoek naar een sociaal veilige werkomgeving bij Defensie' (2018) het belang van leiderschap. Leidinggevenden spelen een cruciale rol in het creëren van een sociaal veilige werkomgeving en het zorgvuldig behandelen van signalen en meldingen van ongewenste gedragingen. 'Veiligheid en mensgericht leiderschap' is daarom een steeds belangrijker onderdeel van opleidingen en trainingen. Ook in het plan van aanpak 'Een veilige defensieorganisatie' zijn opleidingen als actiepunt aangemerkt. In 2019 zal de IVD onderzoek doen naar de sociale veiligheid in opleidingen van leidinggevenden. De inspectie zal onderzoeken in hoeverre sociale veiligheid onderdeel is van het curriculum en of de opleiding zelf een sociaal veilige leeromgeving is voor de deelnemers. De inspectie betrekt bij het onderzoek ook de nadere uitwerking door Defensie van de aanbevelingen van de commissie-Giebels en eerdere commissies. De te onderzoeken opleidingen worden bepaald na een nadere oriëntatie van de inspectie in de eerste helft van 2019. Op het gebied van sociale veiligheid zullen de IVD en ISZW kennis gaan uitwisselen.

Missies

Een van de maatregelen die de commissie-Van der Veer aanbeveelt in haar rapport 'Het moet en kan veiliger' is het versterken van het veiligheidsmanagement en het toezicht bij het plannen, voorbereiden, uitvoeren en ondersteunen van de inzet van de krijgsmacht in missiegebieden. De inspectie stelt zich ten doel een meerjarige aanpak voor het toezicht bij missies te ontwikkelen. Onderdelen daarvan kunnen zijn:

- Onderzoek naar de voorbereiding van missies, bijvoorbeeld naar de uit te voeren risicoanalyses;
- Onderzoek naar veiligheidsmanagement gedurende de missie, bijvoorbeeld naar het toepassen van operationeel risicomanagement en de instandhouding van materieel en voorzieningen (controle en revisie, opslag, onderhoud en gebruik);
- Onderzoek naar de beëindiging van missies, bijvoorbeeld naar de retourstroom van munitie en materieel.

De inspectie concentreert zich in 2019 op de uitbreiding van de missie in Afghanistan.

Duiken

Het behoort ook tot de taken van de inspectie na te gaan hoe de organisatie omgaat met aanbevelingen uit eerdere onderzoeken. Duiken is een van de

hoog-risicoactiviteiten van Defensie. In 2015 is een duiker van Defensie tijdens een oefening om het leven gekomen. Het interne onderzoek naar het duikongeval is in 2018 voltooid. De maatregelen die daaruit volgden, zullen grotendeels in 2019 zijn uitgevoerd. De IVD onderzoekt daarom in de tweede helft van 2019 of de aanbevelingen uit het interne onderzoek zijn uitgevoerd en of de veiligheid structureel is verbeterd, zowel technisch (uitrusting) als in de bedrijfsvoering (veiligheidsmanagement).

Werken met gevaarlijke stoffen

De IVD heeft collegiaal overleg met andere inspecties om dubbel werk te voorkomen, maar ook om met een gezamenlijke aanpak de effectiviteit van het toezicht te vergroten. Een zeer actueel thema is het werken met gevaarlijke stoffen. Het RIVM, ISZW en de Paritaire Commissie Chroom 6 doen al onderzoek naar dit onderwerp. In samenwerking met ISZW zal de IVD in 2019 verkennen of, en zo ja waar, nader onderzoek van de inspectie naar de blootstelling van defensiepersoneel aan gevaarlijke stoffen van toegevoegde waarde is.

Onderzoeken 2019, gestart in 2018

Schietbaan Het Markiezaat	De IVD onderzoekt hoe de besluitvorming en communicatie bij Defensie over het gebruik van de schietbaan Het Markiezaat zijn verlopen.
Transport gevaarlijke stoffen	De IVD onderzoekt de keten vanaf het aanbieden van goederen tot en met het transport.
Werkwijze bij bijna-voorvallen en de lichtere categorieën voorvallen	De IVD onderzoekt in hoeverre Defensie onveilige situaties, incidenten en categorieën 1 en 2-voorvallen analyseert. De inspectie onderzoekt of Defensie voldoende leert uit het geheel van meldingen.
Overlijden korporaal Korps Commandotroepen (KCT)	De IVD onderzoekt het overlijden van een korporaal van de landmacht. Hij werd in de nacht van donderdag 18 op vrijdag 19 oktober 2018 onwel tijdens een training in zwembad De Stok in Roosendaal en overleed op zondag 21 oktober.

Ongeval met Nederlands Fennek-voertuig in Bergen-Hohne	Maandag 19 november zijn op het Duitse oefenterrein Bergen-Hohne een Nederlands militair en een Duits civiel voertuig met elkaar in botsing gekomen. Hierbij zijn gewonden gevallen. De Inspectie Veiligheid Defensie voert een onderzoek uit naar het voorval.
Ongeval Bonaire	De IVD onderzoekt een voorval met blijvend letsel bij een korporaal van de Luchtmobiele Brigade die in 2017 op oefening was op Bonaire. De IVD richt zich in het onderzoek op de toedracht en de afhandeling van het voorval.

Nieuwe onderzoeken in 2019

Sociale veiligheid	In 2019 zal de IVD onderzoek doen naar de sociale veiligheid in opleidingen van leidinggevenden. De inspectie zal onderzoeken in hoeverre sociale veiligheid onderdeel is van het curriculum en of de opleiding zelf een sociaal veilige leeromgeving is voor de deelnemers.
Missies	De inspectie ontwikkelt de komende periode een meerjarige aanpak voor het toezicht bij missies. De inspectie concentreert zich in 2019 op (de uitbreiding van) de missie in Afghanistan.
Duiken	In 2015 is een duiker van Defensie bij een oefening om het leven gekomen. De IVD onderzoekt of de aanbevelingen uit het interne onderzoek zijn uitgevoerd en of de veiligheid structureel is verbeterd, zowel technisch (uitrusting) als in de bedrijfsvoering (veiligheidsmanagement).

4. Communicatie

Communicatie is een belangrijk onderdeel van de zorgvuldige en transparante werkwijze van de inspectie.

De IVD is onafhankelijk in haar communicatie. Zij maakt haar resultaten, zoals rapporten en aanbevelingen, het werkprogramma en het jaarverslag, openbaar op haar eigen website www.ivd.nl. De IVD maakt inzichtelijk wat het belang is van onafhankelijk toezicht voor de medewerkers, de defensieorganisatie én de samenleving. Ook is zij helder over de manier waarop zij onderzoek uitvoert en de afwegingen die zij daarbij hanteert. Zo komen er een onderzoeksprotocol en een ministeriële regeling op grond waarvan de inspectie haar bevoegdheden gaat uitoefenen. Voor geïnterviewden is een protocol opgesteld, zodat zij weten wat ze kunnen en mogen verwachten.

Bijlage

Lijst van afkortingen

ADR	Auditdienst Rijk
AR	Algemene Rekenkamer
CEAG	Coördinatiecentrum Expertise Arbeidsomstandigheden en Gezondheid
COID	Centrale Organisatie Integriteit Defensie
IGK	Inspecteur-Generaal der Krijgsmacht
IGV	Inspecteur-Generaal Veiligheid
IMG	Inspectie Militaire Gezondheidszorg
ILT	Inspectie Leefomgeving en Transport
ISZW	Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid
IVD	Inspectie Veiligheid Defensie
KCT	Korps Commandotroepen
KMCGS	Korps Militaire Controleurs Gevaarlijke Stoffen
MLA	Militaire Luchtvaart Autoriteit
NVWA	Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit
OM	Openbaar Ministerie
OVV	Onderzoeksraad voor Veiligheid
WRR	Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid

Inspectie Veiligheid Defensie

Complex Brasserskade
Brasserskade 227a
2497 NX Den Haag

Postbus 90701
2509 LS Den Haag
MPC 58B

www.ivd.nl